

KOŚCIÓŁ PW. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA

KRÓTKA WĘDRÓWKĄ
PO ZABYTKACH GDYNI

1929 – I kościół NSPJ

Gdy w 1926 r. wyłączono Gdynię z parafii oksywiekiej utworzono samodzielną parafię pw. Najświętszej Marii Panny Królowej Polski z nowo wybudowanym kościołem przy ul. Świętojańskiej. Szybko jednak okazało się, że jest on niewystarczający wobec wzrastającej liczby ludności. Podjęto wówczas decyzję o budowie kościoła filialnego przy ulicy Stefana Batorego. Autorem projektu był inż. [Bernard Dulny z Kartuz](#). Kościół pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa oddano do użytkowania w 1929 r.

1948 – II kościół NSPJ

Zimą 1945 r. podczas odwrotu wojsk hitlerowskich z Gdyni na kościół spadła bomba. Pożar całkowicie zniszczył budynek świątyni. Dzięki ofiarności parafian w 1948 r. w miejscu zniszczonego kościoła powstał drugi budynek kościoła. Część ścian zewnętrznych wykonano jako tzw. mur pruski. Autorem projektu był mgr inż. [Wacław Rembiszewski](#). Budynek ten mógł pomieścić do 4 tys. osób, jednak władze kościelne uzyskały pozwolenie na jego użytkowanie jedynie na 5 lat.

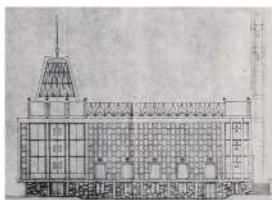
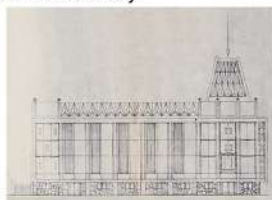

1957 – 1961 – III kościół NSPJ

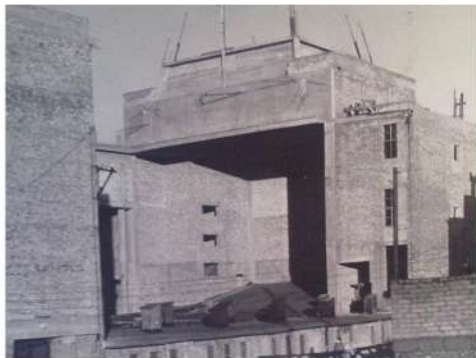
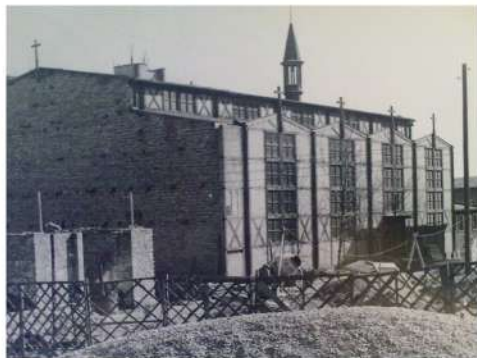
1 stycznia 1949 r. biskup chełmiński ks. Kazimierz Kowalski ustanowił samodzielną parafię pw. NSPJ, a jej pierwszym proboszczem mianowany został ks. [Hilary Jastak](#), któremu powierzono misję wybudowania nowego kościoła. Wiosną 1952 r. ówczesne władze wydały pozwolenie na budowę plebani. W 1956 r. na fali tzw. odwilży po śmierci Józefa Stalina rozpoczęto szybkie przygotowania do budowy nowego kościoła.

Opracowania projektu architektonicznego podjęli się [prof. arch. Jan Borowski](#) i [prof. dr inż. arch. Leopold Taraszkiewicz](#). Według zamysłu ks. Jastaka nowoprojektowany kościół miał nawiązywać do niezrealizowanej idei budowy Bazyliki Morskiej w Gdyni, która zgodnie z przedwojennymi koncepcjami miała powstać na Kamiennej Górze. Podjęto nawet bardzo intensywne poszukiwania kamienia węgielnego Bazyliki Morskiej, poświęconego w 1934 r., który miał być przeniesiony pod budującą się wieżę nowego kościoła.

Poniżej rysunki projektowe elewacji.

BUDOWA OBECNEGO KOŚCIOŁA

Obecny kościół miał stanąć w miejscu poprzedniego, dlatego też budowa musiała odbywać się etapami, aby w jednej z części starego kościoła mogła być sprawowana liturgia, a w drugiej prowadzone prace rozbiórkowe. W tym celu postawiono ściankę działową w połowie kościoła i rozpoczęto od rozbiórki odgródzonej części i budowy pierwszego etapu dolnego kościoła. Potem rozebrano pozostałości starej bryły i budowano dalszą część dolnego kościoła oraz zasadniczego górnego.

Kościół został konsekrowany 31 października 1966 roku w ramach obchodów 1000-lecia chrześcijaństwa w Polsce.

Po roku 1966 roboty budowlane trwały nadal, związane były z wykończeniem elewacji zewnętrznych. Część elewacji parteru pokryto kamieniami polnymi oraz ceramiką z kaszubskiej pracowni Necla. Zgodnie z przekazami kamienie były przynoszone przez dzieci na lekcje religii oraz przez dorosłych parafian. Wykończenie elewacji kościoła było bardzo proste i skromne z uwagi na trudności w pozyskiwaniu funduszy i materiałów budowlanych.

W roku 1972 powstała mozaika na głównej ścianie prezbiterium i rozpoczęto budowę chóru. Najdłużej trwała budowa wieży – dzwonnicy, którą rozpoczęto w 1973 r., a zakończono w 1981 r.

ARCHITEKTURA

Kościół pw. NSPJ w Gdyni to znakomity przykład modernistycznej architektury sakralnej wpisanej w wielkomiejską zabudowę śródmieścia i jedna z pierwszych nowoczesnych budowli sakralnych w Polsce. Nowoczesna kubiczna bryła skontrastowana ze strzelistą, wolnostojącą wieżą-dzwonnicą stanowi dziś przykład harmonijnego powiązania nowoczesnych form architektonicznych z różnorodnymi elementami sztuki współczesnej.

Świątynia charakteryzuje się niezwykle atrakcyjnym wnętrzem, w którym główną rolę odgrywa gra światła i kolorów, osiągnięta dzięki witrażom, świetlikom, mozaikom oraz ceramicznym okładzinom filarów. W witrażach naw bocznych zastosowano kontrastowe kolory – po stronie północnej szkielek o ciepłych kolorach czerwieni i żółci, po stronie południowej chłodna, zielono-niebieską paleta barw.

KAPLICA

Ks. Hilary Jastak, ówczesny proboszcz parafii, zaangażowany w wydarzenia Grudnia '70, urządził w kościele w 1971 r. kaplicę Stoczniovców, Portowców i Ludzi Morza. Od 1989 r. w jej wnętrzu można oglądać słynne drzwi i flagę państwową związane z tragicznie zmarłym Zbyszkim Godlewskim, jednym z zastrzelonych robotników Stoczni Gdynińskiej, powszechnie znanym dzięki Balladzie o Janku Wiśniewskim.

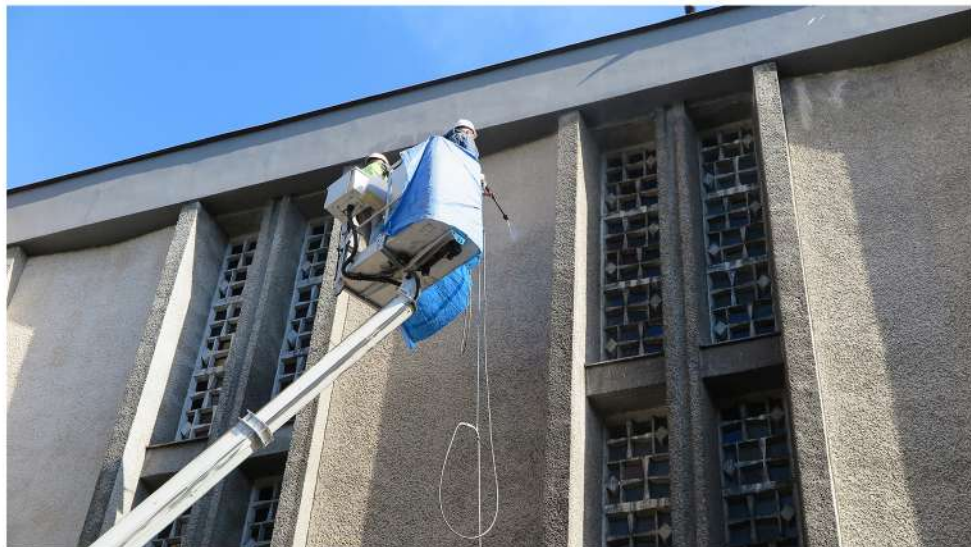
WNĘTRZE

ZABYTEK ZADBANY 2023

Rok po objęciu funkcji proboszcza parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni, [ks. prof. dr hab. Jacek Bramorski](#) rozpoczął prace remontowe w celu przywrócenia kościołowi dawnej świetności. Część prac została dofinansowana z budżetu Miasta Gdyni.

W latach 2015 – 2022 wykonano m.in. remont wieży – dzwonnicy, dachu, latarni, elewacji czy muru przy schodach wejściowych do kościoła

Starania proboszcza i praca włożona przez wykonawców i konserwatorów zaangażowanych w odnowienie zabytkowego kościoła doprowadziły do uzyskania w 2023 r. głównej nagrody w konkursie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Zabytek Zadbany” w kategorii „Utrwalenie wartości zabytkowej obiektu”.

